

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Glasbena šola

Izobraževalni program: Glasba

Predmet: TAMBURICE

Učni načrt

Ljubljana 2022

TAMBURICE

Učni načrt

Izobraževalni program GLASBA, GLASBENA ŠOLA

Dopolnitve (2021) učnega načrta za predmet tamburice v poglavjih 5.1 (Minimalni standardi znanja) in 6.1 (Didaktična priporočila za doseganje minimalnih standardov znanja) so pripravili: dr. Nejc Sukljan (vodja delovne skupine za petje, pevski zbor, diatonično harmoniko, tamburice in tolkala), Branka Žičkar in Anamarija Šimčič

Uredili: mag. Ivan Florjanc, dr. Branka Rotar Pance, Magdalena Međeral

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izdala: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. Simona Kustec

Za zavod: dr. Vinko Logaj

Objava na spletnih naslovih:

<https://www.gov.si teme/programi-v-glasbenem-izobrazevanju/>

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Glasbena-sola/Ucni-nacrti/Posodobljeni-ucni-nacrti/UN_tamburice_GS_posodobljeni.pdf

Prva spletna izdaja

Ljubljana 2022

Posodobljeni učni načrt za predmet tamburice v izobraževalnem programu Glasba je Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje določil na 218. seji dne 16. 12. 2021.

Izobraževalne programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica in Plesna pripravnica ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 49. seji dne 11. 4. 2002, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so bili objavljeni v Uradnem listu RS št. 45/02. Izobraževalna programa Glasba in Ples ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 56. seji dne 20. 3. 2003, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 55/03. Dopolnjeni predmetnik in učne načrte za program Glasba, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 127. seji dne 19. 11. 2009, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 11/10.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 97306371](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:hbz:5-97306371)

ISBN 978-961-03-0622-1 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Sestavljavci izobraževalnih programov in učnih načrtov

Izobraževalni program Glasba

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Člani nacionalne komisije so bili tudi koordinatorji razširjenih predmetnih skupin za godala in brenkala, pihala, trobila in tolkala, instrumente s tipkami in petje, orkester in komorno igro ter nauk o glasbi in solfeggio.

Učne načrte za predmete: violina, viola, violončelo, kontrabas, flavta, oboa, klarinet, fagot, saksofon, rog, trobenta, pozavna, tuba in druga konična trobila, tolkala, petje, klavir, harmonika, orgle, kitara, harfa, kljunasta flavta, diatonična harmonika, citre, tamburice, orkester, komorna igra ter nauk o glasbi in solfeggio so na podlagi učnih načrtov za glasbene šole, ki jih je sprejel Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije dne 27. 9. 1979 oziroma 16. 4. 1992 (orgle), pripravili: Draga Ažman, Kristina Babič, Martin Bajde, Marcos Bajuk, Jože Balažič, Volodja Balžalorsky, Renata Bauer, Dalibor Bernatovič, Vlasta Bezjak, Andžela Blažeka, Željko Bradič, Tatjana Šporar Bratuž, Jernej Brence, Ksenija Trotovshek Brlek, Sonja Cigan, Bojan Cvetrežnik, Matjaž Drevenšek, Boris Dvoršak, Maja Gogala Dvoršak, Tatjana Dvoršak, Darinka Fabiani, Mateja Ferenčak, Simona Fisher, Marija Feguš Friedl, Cita Galič, Slavko Goričar, Drago Gradišek, Jelka Grafenauer, Jožica Grebenšek, Hinko Haas, Tomaž Habe, Karmen Hlade, Žarko Ignjatović, Jakob Ivan, Jasenka Jelačić, Lučka Joksič, Marinka Kukec Jurič, Ileana Bratuž Kacjan, Janja Kipič, Mateja Prem Kolar, Albert Kolbl, Jolanda Korat, Ruda Ravnik Kosi, Polona Kovač, Eva Kranjčan, Marija Kregar, mag. Igor Krivokapič, Dragutin Križanič, Peter Kruder, Karel Leskovec, Venčeslav Lenarčič, Boštjan Lipovšek, Andrej Lorber, Matija Lorenz, Tomaž Lorenz, Zoran Lupinc, Majda Lužnik, Svetlana Marinković, Lidija Maletič, Zdenka Kristl Marinič, Zoran Marković, Milivoj Matković, Marjetka Minič, Peter Napret, Jerko Novak, dr. Breda Oblak, Marija Okoliš, Igor Oulokin, dr. Branka Rotar Pance, Lidija Pavlica, Barbara Pibernik, Tomaž Plahutnik, Darij Pobega, Metka Podpečan, Saša Potisk, Robert Prednik, Bronka Prinčič, mag. Majda Zaveršnik Puc, Dušan Remšak, Vildana Repše, Božo Rogelja, Ivanka Ropas, Vita Gregorc Rošker, dr. Janja Črčinovič Rozman, Miro Saje, Barbara Sevšek, Doroteja Cestnik Spasić, Robert Stanič, Robert Stopar, Dušanka Stražar, Marjan Stropnik, Vesna Stropnik, Zlatko Špoljar, Franc Štuhec, Dolores Šturman, Borivoj Šurbek, Milan Švagan, Damir Tkavc, Metod Tomac, Miro Tomšič, Mile Trampuš, Mojca Tratar, Vojko Trnjek, Mojca Volavšek, Fanika Vošnjak, Oto Vrhovnik, Nina Venier Zalokar, mag. Ema Zapušek, Janez Zavec, Ivana Ziherl, Blaž Zupan, Stanko Žagar, Lidija Žefran, Andreja Žel, Nikolaj Žličar in Franc Žugelj.

Jezikovni pregled: Janko Potrata

Dopolnjeni predmetnik in učne načrte v izobraževalnem programu Glasba, ki jih je na 127. seji dne 19. 11. 2009 določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: Drago Arko – predsednik, mag. Tomaž Faganel, mag. Ivan Florjanc, Marija Gombač, Primož Malavašič, Matej Selan, dr. Dragica Žvar, Januš Rasiewicz, Mateja Valič Presetnik, Tomaž Buh, Marija Gregorc, Zdravko Hribar in Anton Savnik.

V razširjenih predmetnih skupinah za posamezna področja pa so sodelovali še: Franc Žugelj, Miro Saje, Matjaž Jevšnikar, Drago Gradišek, Albert Kolbl, Igor Krivokapič, Matej Zupan, Božo Rogelja, Slavko Goričar, Matjaž Drevenšek, Milan Švagan, Martin Bajde, Miro Tomšič, Vildana Repše, Mile Kosi in Kristian Kolman.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izobraževalna programa Predšolska glasbena vzgoja in Glasbena pripravnica

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili:

Marija Gregorc, dr. Barbara Sicherl - Kafol, Anton Gorjanc, Marija Okoliš in Irena Rigo.

Izobraževalna programa Plesna pripravnica in Ples

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili:

Balet: Matej Selan, Iko Otrin in Vlasta Veselko,

Sodobni ples: Jana Kovač Valdes, Ana Vovk Pezdir, Petra Pikalo in Vlasta Veselko,

Plesna pripravnica: Matej Selan, Jana Kovač Valdes, Alenka Tomc in Iko Otrin.

Dopolnitve učnih načrtov (minimalne standarde znanja in didaktična priporočila za doseganje minimalnih standardov znanja) ter znanja izvajalcev za programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica, Plesna pripravnica, Glasba in Ples, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 218. seji dne 16. 12. 2021, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: red. prof. mag. Ivan Florjanc – predsednik, Drago Arko, dr. Dimitrij Beuermann, Magdalena Međeral, Helena Meško, Helena Valerija Krieger, Marko Možina, Dejan Prešiček, dr. Nejc Sukljan in Boris Štih.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Kazalo vsebine

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	5
2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA	5
3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI.....	6
4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE	8
5 STANDARDI ZNANJA.....	14
5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	14
6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA.....	16
6.1 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA DOSEGANJE MINIMALNIH STANDARDOV ZNANJA.....	16
7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI	17

1 OPREDELITEV PREDMETA

Že v zadnjem desetletju devetnajstega stoletja so iz tradicije folklornih tamburaških ansamblov začeli nastajati tamburaški orkestri, sposobni izvajati zahtevne partiture, tako da so se znani slovenski skladatelji začeli zelo resno ukvarjati s tamburaštvom. Med njimi je vsekakor treba poudariti prispevke Hrabroslava Otmarja Vogriča, Emila Adamiča, Vinka Vodopivca, Stanka Premrla in Adolfa Groebminga.

Tako je že leta 1900 H. O. Vogrič izdal prvi, leta 1906 pa drugi zbornik skladb za tamburaške orkestre pod naslovom Slavjanska lira, leta 1927 pa je A. Groebming napisal Dva na vodila za tamburanje in navodila dirigentom slovenskih tamburaških orkestrov in tako postavil temelje slovenske tamburaške pedagogike.

Tamburice so skupina zelo podobnih in hkrati različnih glasbil, ki ponujajo možnosti za solistično in skupinsko muziciranje. Delimo jih na melodična glasbila (bisernica, brač, čelovič, čelo in berda) in akordična glasbila (bogarija).

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Učenci:

- pridobivajo zanimanje za tamburice in igranje nanje,
- razvijajo analitično obvladovanje notnega besedila v kompozicijskem, oblikovnem in stilnem smislu,
- razvijajo izvajalske spretnosti in koordinacijo gibanja,
- razvijajo doslednost pri delu in delovne navade,
- se učijo dihanja z glasbo in doživljanja ritma,
- razvijajo sposobnost javnega nastopanja in koncentracije nanj,
- razvijajo kritično presojo obravnavane literature glede ravni umetniške kakovosti,
- osvetljujejo pomen citer in literature zanje skozi zgodovino,
- ob odkrivanju glasbenih vrednot gradijo svojo osebnost,
- se seznanjajo z različnimi možnostmi skupinskega muziciranja,
- si oblikujejo odnos do glasbe in s tem do splošne glasbene kulture,
- razvijajo analitično zaznavanje notnega besedila in izvajanja na citrah,
- negujejo pravilno držo telesa in citer pri igranju,
- razvijajo ritmični, melodični in harmonski posluš,
- razvijajo pravilen odnos do ljudske in narodnozabavne glasbe.

3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI

	NIŽJA STOPNJA	VIŠJA STOPNJA
Učenci:		
igrajo na tamburice;	• spoznavajo tamburice in njihove lastnosti, • pridobivajo osnovne pojme o tehniki igranja, • igrajo durove in molove lestvice do sedmega položaja, • igrajo preproste kadence, • spoznavajo bisernico in brač, • spoznavajo transponirajoče inštrumente in berdo, • razvijajo tehniko igranja na vseh inštrumentih do desetega položaja, • inštrumente sami uglašujejo, • razvijajo občutek za tonično subdominantno in dominantno funkcijo pri igranju bogarije, • igrajo a vista, • igrajo po posluhu;	• izpolnjujejo tehniko igranja vseh inštrumentov v vseh položajih, • uporabljajo melodijske okraske, • igrajo harmonično spremljavo znanih melodij po posluhu na bogariji, • transponirajo v zadano tonaliteto, • zavestno ustvarjajo melodijo z notnim zapisom;
solfedžirajo;	• zaigrano tudi zapojejo, • preproste melodije zaigrajo po posluhu;	• zaigrano zmorejo tudi solfeggiirati, • solfedžirajo; • igrajo po posluhu;
oblikujejo zvok;	• spoznavajo osnove dinamike, fraziranja, artikulacije in tempa, • spoznavajo osnove estetike in stilnih značilnosti, • nadzorujejo kakovost tona;	• kakovost tona uporabljajo kot sredstvo izražanja na visoki tehnični in muzikalni ravni;
skupinsko muzicirajo;	• igrajo solo in ob klavirski spremljavi;	• igrajo parte zahtevnejših skladb za različne zasedbe;
ustvarjajo;	• berejo note v violinskem ključu, • spoznavajo različna notna trajanja, • spoznavajo osnovne simbole za dinamiko, tempo in agogiko, • spoznavajo zahtevnejše ritmične oblike, • igrajo in razumevajo zahtevnejše notne zapise, • berejo note v basovskem ključu;	• zapisujejo ustvarjene melodije in jih igrajo, • pridobljeno teoretično in praktično znanje samostojno uporabljajo;
spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo.	• berejo note v violinskem in basovskem ključu, • opažajo glasbene celote, • poslušajo glasbo v živo in na posnetkih ter se o njej pogovarjajo, • ocenjujejo nastope.	• analizirajo skladbe, • igrajo obsežnejše skladbe in jih analizirajo, • razumejo preprosto notno fakturo, • zaigrano razumejo tudi teoretično, • igrajo in poslušajo glasbo različnih obdobij in s tem spoznavajo zgodovinski razvoj glasbe,

		• poslušajo koncerte v živo in na posnetkih ter se o njih pogovarjajo z učiteljem.
Dodatni pouk	Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in brezhibnega obvladovanja vsebin, predpisanih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.	

4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE

1. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine:

- spoznavanje tehničnih lastnosti tamburic,
- spoznavanje zvokovnih lastnosti tamburice,
- drža tamburice (bisernica ali brač, odvisno od učenčevih fizičnih predispozicij),
- pravilno sedenje,
- postavitev leve in desne roke,
- oblikovanje tona s palcem desne roke po praznih strunah, oblikovanje tona s trzalico po praznih strunah,
- postavitev leve roke,
- določanje pavze vibrirajoče strune z dotikom desne roke, določanje pavze z odpuščanjem pritiska prstov leve roke na vibrirajočo struno,
- premik trzalice dol in gor, trzanje,
- tehnične vaje za levo in desno roko v prvem in drugem položaju,
- izvajanje lažjih skladb na bisernici in braču,
- razvijanje glasbenega spomina,
- lestvice C, G, F, B z razloženimi akordi čez eno oktavo,
- osnove dinamike: p, f, mf,
- fraziranje – legato lok,
- artikulacija – legato, non legato, staccato, portato, tenuto,
- označbe za tempo – adagio, moderato, allegro.

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice, izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- dve skladbi po izbiri (brač ali bisernica).

Dve skladbi se izvaja na pamet.

2. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine:

- drža inštrumenta bisernice, če je učenec v prvem razredu igral brač, in brača, če je učenec v prvem razredu igral bisernico,
- razvijanje tehnike trzanja,
- igranje na braču in bisernici od prvega do sedmega položaja,
- spoznavanje ozke in široke postavitve prstov leve roke,
- uglaševanje tamburic na osnovi prime,
- lestvice a-mol, e-mol, B-dur, d-mol, D-dur v osnovnih in višjih položajih,
- fraziranje – dinamično niansiranje fraze,
- dinamika – mp, pp, ff, crescendo in decrescendo,
- artikulacije – tenuto, portato, staccato, legato, non legato,
- označbe za tempo – presto, vivo allegretto, lento, largo,
- agogika – accelerando, ritardando, ritenuto.

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice I, II – izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri, ali druga ustrezna literatura,
- skladbe ob klavirski spremljavi iz različnih obdobj.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- dve skladbi po izbiri (brač ali bisernica).

Dve skladbi se izvaja na pamet.

3. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine:

- postavitve tambure – bogarije ali čeloviča ali čela,
- razvijanje tehnike igranja bisernice, brača, čeloviča, čela in bogarije od osmega do dvanajstega položaja,
- tehnične vaje za uspešno uporabo trzalice pri izvajanju različnih kombinacij,
- vaje za hitro trzanje,
- igranje po metronomskih označbah,
- igranje akordov na bogariji – C, G, D, A, E, F, B, Es, As, a-mol, e-mol, h-mol, d-mol, g-mol zmanjšanih septakordov (C, cis, D) in zvečanih akordov (C+, C#+, D+D#+),
- igranje kadenc na bogariji v tonalitetah do treh predznakov,
- dinamika – sforzato, sforzando, poudarek brez trzanja,
- artikulacija – arpeggio, glisando,
- fraziranje – motiv, fraza, mali in veliki glasbeni stavek,
- a vista igranje melodij do 8 taktov.

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice I, II – izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri, ali druga ustrezna literatura,
- skladbe ob klavirski spremljavi iz različnih obdobj.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri – bogarija ali čelovič ali čelo.

Dve skladbi se izvaja na pamet.

4. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine:

- postavitve tambure – bogarije ali čeloviča ali čela ali berde,
- izpolnjevanje tehnike igranja na vseh melodičnih inštrumentih,
- igranje bogarije v D-dur in mol tonalitetah s štirimi predznaki (E, As, cis, f),
- igranje novih akordov na bogariji: D-dur z dodano seksto (mol z dodano malo septimo), D-dur z dodano veliko septimo, nonakord,
- tehnične vaje za serijsko sistemiziranje akordov na bogariji,
- kromatična lestvica čez dve oktavi,
- lestvice E, cis, As, f mol z razloženimi akordi,
- igranje po metronomskih označbah,
- izvajanje skladb s posebnim poudarkom na dinamiki, fraziranju, artikulaciji, tempu, agogiki, hitrem trzanju oz. kvaliteti tona, a vista igranje krajših skladb ustrezne tehnične zahtevnosti.

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice I, II – izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri, ali druga ustrezna literatura,
- skladbe ob klavirski spremljavi iz različnih obdobij.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri – bogarija ali čelovič ali čelo ali berda.

Dve skladbi se izvaja na pamet.

Napredovanje:

Za prehod na višjo stopnjo izobraževanja mora učenec na izpitu pokazati dobro obvladovanje vseh tehničnih in muzikalnih sestavin igre in pridobiti pozitivno mnenje izpitne komisije.

5. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine ter teoretične vsebine:

- izpopolnjevanje igranja na vseh melodičnih inštrumentih v dur in mol tonalitetah do pet predznakov v vseh položajih (H; Des, gis, b),
- igranje bogarije z novimi akordi – mol z dodano seksto, mol z veliko septimo, dur z malo septimo in malo nono,
- igranje berde v III., IV. in V. položaju,
- samostojno uglaševanje vseh tamburic,
- izpopolnjevanje tehnike igranja na vseh tamburicah v tonalitetah do pet predznakov,
- lestvice čez dve oktavi (H, Des, Gis, b z razloženimi akordi),
- kromatična lestvica čez dve oktavi,
- igranje predpisanih akordov na bogariji v serijah,
- insistiranje na vseh sestavinah interpretacije,
- a vista igranje skladb do 16 taktov.

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice I, II – izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri,
- skladbe ob klavirski spremljavi iz različnih obdobij,
- izvirne skladbe iz tamburaške literature.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri – bogarija ali čelovič ali čelo ali berda.

Dve skladbi se izvaja na pamet.

6. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine:

- izpopolnjevanje igranja na vseh melodičnih inštrumentih v vseh tonalitetah,
- izpopolnjevanje igranja na bogariji v vseh tonalitetah,
- lestvica čez dve oktavi z različnimi ritmičnimi kombinacijami v vseh tonalitetah,
- insistiranje na tehnično in muzikalno zreli interpretaciji,
- igranje lažjih skladb v različnih tonalitetah (transpozicija).

Šole – metode, etude:

- Ž. Bradič - S. Leopold: Šola za tamburice I, II – izbor etud in skladb,
- etude, pisane za različne inštrumente in prirejene za tamburice, po učiteljevi izbiri,
- skladbe ob klavirski spremljavi iz različnih obdobij,
- izvirne skladbe iz tamburaške literature.

Opombe:

Poleg že navedenih šol – metod, etud, skladb ipd., se lahko uporablja tudi druga ustrezna literatura.

Izpitne vsebine:

- lestvica z razloženimi akordi (brač ali bisernica),
- ena etuda (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri (brač ali bisernica),
- ena skladba po izbiri – bogarija ali čelovič ali čelo ali berda.

Dve skladbi se izvaja na pamet.

5 STANDARDI ZNANJA

1. do 4. razred

Po končani nižji stopnji šolanja so učenci sposobni samostojno nastopati in ob spremljavi izvajati skladbe tako po notnem zapisu kot tudi na pamet. Pridobili so si osnovno tehnično znanje ter ritmično in tonsko urejenost, tako da so sposobni igrati solistično in v manjših komornih zasedbah.

5. in 6. razred

Po končani višji stopnji šolanja so učenci usposobljeni samostojno pripravljati lastne programe in s spremljavo ali v komorni zasedbi izvajati zahtevnejšo literaturo. So ritmično urejeni in obvladujejo intonančno prilagajanje skupini. Obvladujejo vse dinamične in agogične kakor tudi artikulacijske zahteve. Lahko se vključujejo v ljubiteljske komorne sestave ali orkester.

5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja opredeljujejo dosežke učenca, ki jih izkazuje za oceno zadostno (2). Vključujejo obseg in kakovost znanj, spretnosti in veščin, ki jih v skladu z operativnimi cilji (dejavnosti in vsebine) v učnem načrtu predmeta tamburice učenec razvija med šolskim letom in izkaže ob koncu šolskega leta ter so nujno predznanje za nadaljnje učenje v naslednjem razredu.

1. razred

Učenec še zadovoljivo:

- usvoji pravilno držo bisernice ali brača ter pravilno sedenje;
- pozna osnove oblikovanja tona s trzalico;
- pozna osnovne notne vrednosti (polovinka, četrtnina, osminka in ustrezne pavze);
- pozna osnovne dinamične oznake (p, mf, f),
- pri igranju usklajuje levo in desno roko;
- igra ljudske pesmi v C-duru.

2. razred

Učenec še zadovoljivo:

- izkaže napredek v razvoju motoričnih sposobnosti in občutku za oblikovanje tona pri igranju na inštrument, ki ga je igral v prvem razredu (bisernica ali brač);
- pozna tonalitete z enim predznakom;
- igra v prvi in drugi legi;
- izkaže napredek v obvladovanju tehnike trzanja;
- igra ob spremljavi klavirja.

3. razred

Učenec še zadovoljivo:

- obvlada osnove igranja na brač (če je pred tem igral bisernico) ali bisernice (če je pred tem igral brač);
- obvlada tehnike trzanja in igranja v različnih legah;
- pozna tonalitete s tremi predznaki;
- izkaže osnovni občutek za fraziranje;
- izvaja dinamične spremembe in upošteva osnovne artikulacijske oznake (tenuto, staccato, legato);

- ob klavirski spremljavi igra skladbe, navedene v operativnih ciljih ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

4. razred

Učenec še zadovoljivo:

- obvlada osnove igranja na bogarijo ali čelo (v skladu s svojimi fizičnimi dispozicijami);
- upošteva pravilno držo pri igranju na inštrumente in izkaže napredek pri usklajevanju leve in desne roke;
- pozna tonalitete z več predznaki;
- igra v ozki in široki postavitvi prstov leve roke;
- ob klavirski spremljavi igra daljše skladbe, navedene v operativnih ciljih ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

5. razred

Učenec še zadovoljivo:

- napreduje v tehniki igranja na vse tamburaške inštrumente;
- na bogariji izvaja osnovne akordske kadence;
- pri igranju upošteva oznake za tempo, dinamiko in agogiko;
- ob klavirski spremljavi igra obsežnejše skladbe, navedene v operativnih ciljih ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

6. razred

Učenec še zadovoljivo:

- igra na vse tamburaške inštrumente (bisernica, brač, čelovič, bogarija in berda), pri čemer je njegova izvedba še zadovoljivo ritmično in tonsko urejena;
- igra durove in molove lestvice z več predznaki;
- igra v vseh legah;
- izkaže občutek za tempo;
- ob klavirski spremljavi igra obsežnejše skladbe, navedene v operativnih ciljih ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Razvrstitev glasbil po letih učenja

V **1. razredu** se učenec uči eno glasbilo: bisernico oz. brač.

V **2. razredu** se učenec uči dve glasbili: bisernico in brač oz. brač in bisernico.

V **3. razredu** se učenec uči dve glasbili: bisernico in bogarijo ali čelovič ali čelo oz. brač in bogarijo ali čelovič ali čelo.

V **4. razredu** se učenec uči dve glasbili: bisernico in bogarijo ali čelovič ali čelo ali berdo oz. brač in bogarijo ali čelovič ali čelo ali berdo.

V **5. razredu** se učenec uči eno glasbilo: bisernico ali brač ali čelovič ali čelo ali berdo ali bogarijo.

V **6. razredu** se učenec uči eno glasbilo: bisernico ali brač ali čelovič ali čelo ali berdo ali bogarijo 1.

Osnovna naloga, ki jo morajo izpolniti učitelji ob učnem načrtu, je razvijati v učencih ljubezen do glasbe in ustvariti v njih željo po muziciranju. Zaradi individualnega načina poučevanja naj učitelju učni načrt s sistematično razvrščenim gradivom ne bo toga obveznost, temveč orientacija in pomoč pri vzgoji bodočih glasbenikov. Priporočljivo je, da učenci usvojeno znanje čim večkrat pokažejo na internih in javnih nastopih.

6.1 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA DOSEGANJE MINIMALNIH STANDARDOV ZNANJA

Učenec naj največ igra na inštrument, ki mu najbolj leži in ki mu najbolj ustreza za sodelovanje v komorni zasedbi ali orkestru.

Skladbe, ki jih učenci izvajajo v šestem razredu, naj bodo primerne za zaključek višje stopnje predmeta *tamburice*.

7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

MATERIALNI POGOJI

Cilji vzgojno-izobraževalnega procesa pri učenju predmeta tamburice terjajo za svoje uresničevanje primerno veliko, akustično in zvočno izolirano učilnico s standardno opremo za individualni pouk. Inštrumenti: bisernica in brač za izvajanje pouka v prvem in drugem razredu; bogarija, čelovič, čelo, berda skladno z dinamiko uvajanja pouka glasbil po razredih.

POGOJI ZA VPIS

Primerna starost in glasbene ter fizične dispozicije za igranje tamburic, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

Znanje preverjamo in ocenjujemo pri pouku, na internih in javnih nastopih ter ob koncu šolskega leta pri izpitih. Oceno oblikujemo v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v glasbenih šolah.